

Director: MIHAIL STELESCU

Redacția și Administrația: Str. Emil Costinescu, 17
București VI

Abonamentul anual 100 lei
Studentii și muncitorii 75 lei
Instituții și Autorități 1000 lei
In străinătate 500 lei

TELEFOANE

Direcția 4-29-80, Administrația 3-25-27, Tip. 4-28-86
Manuscrisurile nepublicate se distrug
Redactor-șef: ALEXANDRU TALEX

Apare JOIA

4 pagini 2 lei

CURUCIALA

ORDINELE MĂINII SIMBOLULUI

SAPTAMĂNAL DE LUPTA POLITICA ȘI SPIRITUALA

Mai puteți răbda, lașilor?

de MIHAIL STELESCU

De data aceasta cu oricâtă aviditate va căuta cititorul „curucială” să afle cui să adreseze cu acest titlu și să se delecteze de atacul ce-l are în față...

Cu tot riscul de a fi mâine urât din cauza îndrăznelii mele, cu toate consecințele unei scaderi de popularitate voi lăsa să se scrie, consecvent a-titudinii atâta de aplaudate...

Nu către politicienii venali sau către inselătorii de suflet și mistificatorii vieții noastre politice, mă voi îndrepta azi. Către acei ce-l răbda, ce-l tolerează, îl votează și într-o lăsa inconștientă și în reacționarăz. Către voi cititori, către tine opinie publică, indolentă și demnă într-o totul de sefi pe care ț-am ales, imi îndrept azi...

Cu ziarul în mână, cu țigara între dinți, după o masă copioasă, sau chiar după o cină săracă, începi a vorbii față de cei din jur, apăsând cele ce scrii, înjurând pe cei vizati, de noi, iar apoi domol și liniștit, îți reiei curentul vieții ca la a doua Joi să te revolți iar, și iar să te po toleşti.

Nu ți-e scârbă de atitudinea ta? Spui că ești român, cetățean cu drepturi, vezi nedreptățile și taci? Unde-ți manifesti revolta?

La cafelea desigur. Înjuri chelnerul, te certî cu comeseii, bați cu pumnul în masă și te vârfi ca o mufier: „unde ești tu Tepeș Doamne!” Această evocare a unui mort, această cereere de sprijin la o umbră a trecutului, nu evidențiază pe deplin de creptitudinea în care te găsești? Nu te vezi cât ești de indolent și de nepunincios, de nevrednic și de laș?

Îți meriți stăpâniți, sunt din același aluat cu tine. Vorba strămoșilor: „cum e turcul și pistolul”.

Imoralitate sus, imoralitate jos.

Cel ce face exerocherii mici, critică pe cei ce le face pe cele mari. Desfrânării dela periferie se revoltă contra aceluia desfrământat mai aurit însă dela centru. Imoralii de după pardale fac pe revolțarii în contra perdicții a-fisate.

Ce viermină puturoasă opinează cu spectacol întreaga opinie publică românească. Să primim o clipă actualitatea. Înspire sud-vest vântul Mediteranei în conflictul dintre Italia și Abisinia.

Să primim o clipă actualitatea. Înspire sud-vest vântul Mediteranei în conflictul dintre Italia și Abisinia. Înspire sud-vest vântul Mediteranei în conflictul dintre Italia și Abisinia. Înspire sud-vest vântul Mediteranei în conflictul dintre Italia și Abisinia.

De data aceasta cu oricâtă aviditate va căuta cititorul „curucială” să afle cui să adreseze cu acest titlu și să se delecteze de atacul ce-l are în față...

Cu tot riscul de a fi mâine urât din cauza îndrăznelii mele, cu toate consecințele unei scaderi de popularitate voi lăsa să se scrie, consecvent a-titudinii atâta de aplaudate...

Nu către politicienii venali sau către inselătorii de suflet și mistificatorii vieții noastre politice, mă voi îndrepta azi. Către acei ce-l răbda, ce-l tolerează, îl votează și într-o lăsa inconștientă și în reacționarăz.

Cu ziarul în mână, cu țigara între dinți, după o masă copioasă, sau chiar după o cină săracă, începi a vorbii față de cei din jur, apăsând cele ce scrii, înjurând pe cei vizati, de noi, iar apoi domol și liniștit, îți reiei curentul vieții ca la a doua Joi să te revolți iar, și iar să te po toleşti.

Nu ți-e scârbă de atitudinea ta? Spui că ești român, cetățean cu drepturi, vezi nedreptățile și taci? Unde-ți manifesti revolta?

La cafelea desigur. Înjuri chelnerul, te certî cu comeseii, bați cu pumnul în masă și te vârfi ca o mufier: „unde ești tu Tepeș Doamne!” Această evocare a unui mort, această cereere de sprijin la o umbră a trecutului, nu evidențiază pe deplin de creptitudinea în care te găsești? Nu te vezi cât ești de indolent și de nepunincios, de nevrednic și de laș?

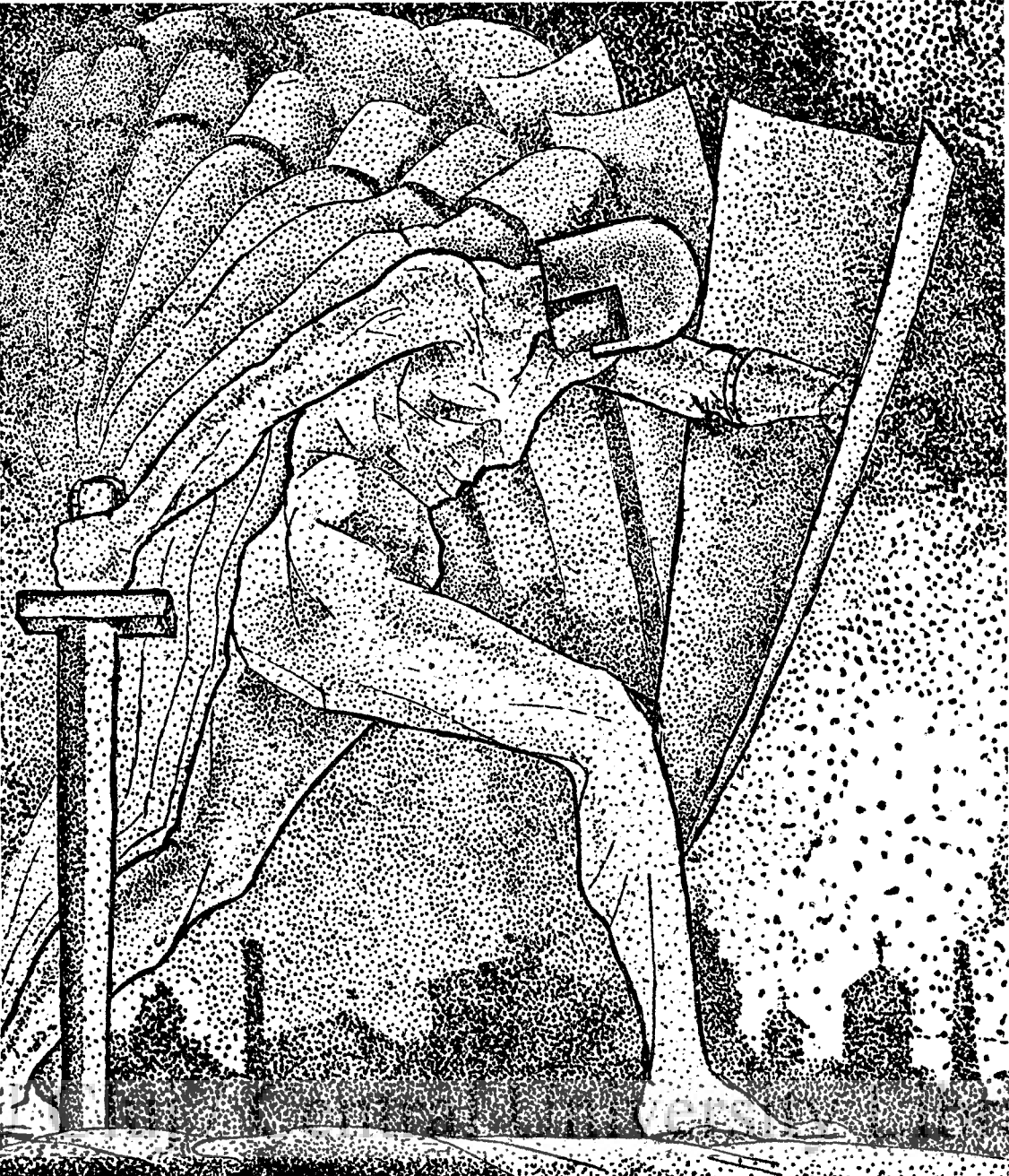
Îți meriți stăpâniți, sunt din același aluat cu tine. Vorba strămoșilor: „cum e turcul și pistolul”.

Imoralitate sus, imoralitate jos.

Cel ce face exerocherii mici, critică pe cei ce le face pe cele mari. Desfrânării dela periferie se revoltă contra aceluia desfrământat mai aurit însă dela centru. Imoralii de după pardale fac pe revolțarii în contra perdicții a-fisate.

Ce viermină puturoasă opinează cu spectacol întreaga opinie publică românească. Să primim o clipă actualitatea. Înspire sud-vest vântul Mediteranei în conflictul dintre Italia și Abisinia.

Să primim o clipă actualitatea. Înspire sud-vest vântul Mediteranei în conflictul dintre Italia și Abisinia. Înspire sud-vest vântul Mediteranei în conflictul dintre Italia și Abisinia.

GENEVA

Consiliul Ligii Națiunilor care a avut loc și asupra căreia nu am putut avea datele necesare din cauza apariției noastre înseamnă certificatul de vibilitate a Ligii Națiunilor precum și peceții de cumintențe scrise de nebuție a Europei.

soarta pe ori ce cale; atâta vreme cât ar putea-o face dacă nu chiar Pacinica, cel puțin prin conflicte mici și localizate.

América a fost obligată să decreteze că orice supus american care ar părăsi teritoriul ei, își pierde atât supuseții cât și averea.

Pentru echilibrul în centrul Europei și prevenirea ori căruia act de nebuție. Mica Antanță mai mult ca ori când, își are rolul preponderent de jucăt, iar exponenții ei, în cap cu dl. Titulescu, vor să arate din nou Europei cât de necesară și cât de indivizibilă e această forță.

C. CARAGEA

Realitate Românească

In Rusia țarilor, un general primi ordin să facă o anchetă se-veră care să pue capăt atacurilor numeroase făcute pe seama maritranului de război.

el o familie întreagă de imoralități mai ales de un spectacol monoton, al hoțiilor oficiale în serie, ora săturată prin pedepsirea cătorva din vinovați.

ceasta revolta lămândului, plictisit mai ales de un spectacol monoton, al hoțiilor oficiale în serie, ora săturată prin pedepsirea cătorva din vinovați.

Preoți sau gândaci verzi?

de MIHAIL ȘTEFAN

Bisericii și văd în religia cres-tină singurul și pentru lume ul-timul mijloc de fericire socială.

Nu găsim de sigur într-o vreme de impas etic. Comorile de samă ale sufletului sunt aruncate voluntar în cloaca traiului ordinar.

gerul s'a umanizat, în sensul deprecierii divinului, prin m-llocirea periculoasă a teluricu-lui.

tine, cu bogate cazere imorale, răi și necredincioși, se bat cu pumnul în piept pe la răsucirea drumurilor, că sunt vestitorii creștinismului.

se, vor avea într-o parte cartea sfântă și pușca, iar într'alta, crucea și sabia.

dănuiește și astăzi. El e cu povestea cea lungă: ea să te faci „popă”, însoară-te „bine”, ia-ți un naș cu „trece” și dă bani grei, mulți de tot, la chirițarie; ești imediat stăpân pe un sat. Ai, însă, și tu obligația... sfântă de a ajuta în alegeri pe oamenii partidului.

(Continuare în pag. 11)

CRUCIADA în țară

Correspondență din Ploiești

SIBIU

Peste excocheriile bandei Vasilescu-Nacht-Călătorescu care ne-au făcut o surpriză dureroasă...

Am ardat situația tristă a orașului Sibiu, citadela vechiului Românism...

Asta nu a descurs timp profitând de plecarea în concediu a d-lui primar G. Manolescu...

Nimeni nu cercetează; nimeni nu-i întreabă de lipsește...

Boala anarhiei a intrat și în învățământul primar...

Vorbesc aceasta din convingere personală; am trecut prin toate comunele județului...

Cu acestă ocazie, un manifest a fost tipărit și împărțit prietenilor din județ...

La aceste vorbe a trecut un fior prin mine gândindu-mă că și noi generația de bază suntem în condiția de rolul nostru...

Cu o recreație plăcută, între multe mizerii care ne pască aici...

Decenia săteni, muncitori și intelectuali trebuie să-și dea mâna...

Școala primară

Stefan Alexiu

Noi, în Basarabia

După aproape două decenii de la unirea tuturor românilor...

1. O tagmă de învățători de-naționalizați de teroarea mizeriei...

2. O tagmă de hoști la drumul mare, politicienii de tot felul...

3. O hotă de minoritari, încă pățându-i, transluși, pe cari nimic nu-i stăgherește în practica tradițiilor lor...

4. Și tot atâtea colonii iudaice, care târgulește, tâcșugă și orase, are Basarabia noastră dragă...

Statal acesta nemernic, al nostru, care, dacă ar putea exista în esența unui om...

A venit prigoana politicianismului; a venit jărânmăsură, care n-a fost mai presus decât comunismul...

Pioasa manifestație din Plevna-Ialomia

Whomera fostul învățător Ghorghe Popescu care a luminaț 32 de ani zeci de generații de școlari...

D. Eftimie Rădulescu, în numele foștilor elevi, elogiază și explică acțiunea și ideologia Cruciiadei...

Ultimul a luat cuvântul d. Ion-Aur Manolescu redactor al gazetei noastre...

După ei o cere asezată. Treptă pioasa solemnitate s'au făcut noul inserții de gbrații și s'au împărțit jărânilor gratuit, numere din „Cruciada”...

Se ovinse să menționăm înțelegerea pe care autoritățile comunale au arătat...

D. Sandi Rădulescu, a vorbit apoi în numele învățătorilor...

Coresep. Ialomia

Centrul de studii al Cruciiadei „Cruciada Românismului”

Comunicare ținută de Conducătorul Cruciiadei Românismului D-I Mihail Stelescu în ziua de 14-VI-1935

Aci se separă tactica noastră în ce privește atitudinea „Comandantului unic”...

În prima ipoteză el se va superioriza. va tinde către absolutul divin...

Cruciada trebuie să fie comună din atari conducători și de principii atât de înalte și de frumoase...

Numai prin morala, o nație își poate găsi echilibrul social...

Elementul de bază al Cruciiadei e MUNCA. Munca formează axa în jurul căreia roiesc toate realitățile unei vieți sociale și spirituale...

Geniile morale s'au apropiat în totdeauna de Dumnezeu și au fost ades zefilecate de oameni...

Elementul spiritual al Cruciiadei e CRESTINISMUL. Dacă MUNCA ne face să înobilăm materia...

Pe aceste trei baze puternice se sprijină Cruciiada, înaripată de-o parte de știință și de alta de dinamism...

Creștinismul nostru nu e cel diformat de practici și materie. Creștinismul nostru nu e conștientiv. El este misionar...

În jurul acestor principii acest CENTRU DE STUDII AL CRUCIIADEI trebuie să-și desvolte activitatea...

Numai într-atât se reduce lupta noastră cu omul. Biserica noastră de azi își datorește falimentul...

Să respirăm din aburul dimineții, sufletul acestui pământ sănt, ce mângâie spicele de grâu...

Al treilea principiu de bază al Cruciiadei e MORALA. Omul nu se naște moral. El vine pe lume în starea naturală...

În jurul nostru prietenii, se sbat nevoiași și dornici de lumină. Ei poate nu știu că în acest colț restrâns...

Reînnumarea osemintelor mamei lui Panait Istrati

Conform dorinței testamentare a lui Panait Istrati...

GH. SCOVARZA Din Oravița

Liniste. Rar câte un accident care să tulbure această liniste...

ARTĂ. — Pe pereții caselor și stâlpii de telegraf sunt prinse a fise roșii...

Mica publicitate gratuită „Cruciada Românismului”...

Creдем că prin aceasta vom aduce o ușurare...

Sămbătă 27 Iulie a. e. orele 6 p. m. în prezența familiei...

PERIFERIE roman social de CONST. BĂRCAROI

a apărut astăzi, în numărul festiv al COLECȚIEI CELOR 15 LEI

Preoți sau gândaci verzi

(Continuare din pag. 1)

aciuiat și alții, sunt apostolii creștinismului...

De-acum, după atâția zeci de ani de prîbeșie și singurătate...

Jolfa Istrati, bărtână cât vednicia, a venit să-și îmbrățișeze fiul ostonit...

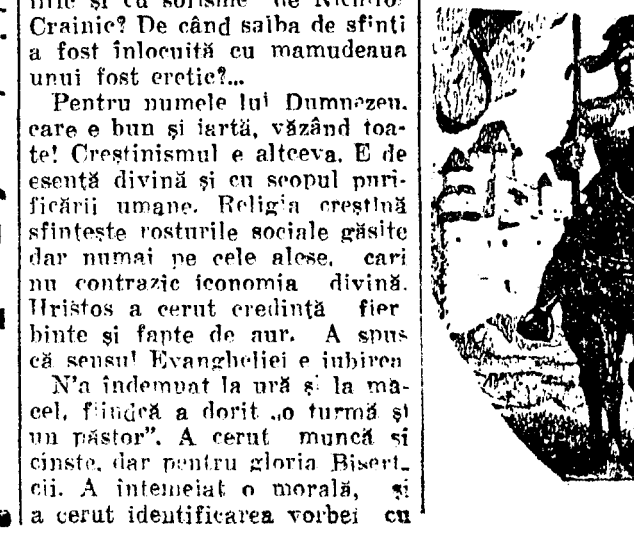
Mamă și fiu sunt astăzi, un motmănt, o cruce, o candelă...

Dumnezeu să-l ierte și veșnică fie-țe pomenirea!

MIHAIL STELESCU

Nu cel explicat literar-teologic, nu cel politic și nici cel filosofic-teologic...

MIHAIL ȘTEFAN

Cărți. Probleme. Idei

Doi eroi în artă Pictorul brăilean Petrea, Brodeurul Nicolae Ghila

Acum când cel mai acut materialism bănuie omenirea, a te ocupa de artă și a rămâne credincios în ciuda tuturor necazurilor aduse de zile grele, înseamnă a avea pe lângă calitatea de artist și pe cea de erou. Iar cel ce se numără printre aceștia merită stima noastră și împreună cu ea laude.

Voi prezenta acum doi din acești eroi ai artei cu suferințele cuprinse de frigurile ei, ce trăesc numai pentru ea făcându-și o singur scop în viața strămoșorată ce o duc.

Pictorul brăilean Petrea, un suflet sincer, prieten încă de mult timp cu Panait Istrati și despre care acesta a scris încă de acum zece ani. Precum scriitorul a immortalizat eroi și locuri dragi ce i-au încântat sufletul copilăriei, tot așa pictorul încearcă să fixeze în imagini de vis, metaforice ce le-a colindat un suflet îndrăgostit de frumos și personajii interesante ce le scoate din cotidian spre a le arăta ochiului așa cum sânt cu viața lor simplă dar tragică.

Petrea este un suflet aparte. Și acest suflet se resfrânge impresionant în operă. Am admirat lucrările lui. Dureri, Privind în zare, La fereastră, Mama și copilul, Speranță, Lectura favorită, Stăpân și slugă după Tolstoi, sânt tot atâtea încercări de a traduce gânduri ce se sbăt furios în cămăra sufletului. Transpuse pe pânză sânt imagini suave părand

V. Petrea

răți și valorifica talentul cu care este înzestrat. Dar cine știe poate viitorul îi va rezerva și lui și nouă surprize.

Nicolae Ghila este un artist unic în genul lui.

Fiu de țeran, ardelean de origine, deși de copil se evidențiază cu talente artistice, nelănțos de familie este împiedicat să-și urmeze calea firească și obligat să-și amărăscă viața într-un magazin cu bătăi de prădăie. Scăpat de tirania familiei urmează câteva timp cursuri de pictură în Baia-Mare, dar este obligat să se interzică din motive materiale, revenind la meseria nu tocmai așa de artistică de negustor de colonie. Chiar în această meserie își arată gustul artistic luând parte la concursuri de vîntură unde obține premii.

În 1930 vrea să ia parte la un concurs ce se organizează la Paris, brodează reclame și articole din ziare pe care le expune mai întâi la Cluj unde este elogiată de presa maghiară și românească. Încurajat Ghila execută harta României care după ce este refuzată de Ministerul Muncii o depune la Palatul Regelui, renunță la concursul dela Paris și deschide la Cluj o expoziție unde expune broderii în care paginile din literatura română își au locul de cinste.

Stabilit acum în Capitală deși luptând cu greutatele vieții Nicolae Ghila pregătește o expoziție în care vrea să prezinte publicului un gen cu totul nou și interesant.

Deoarece la marginea Bucureștiului Ghila însemnă pe pânză cu vîntură ochii rînduri și pagini întregi din autori români și străini, portrete de oameni mari ai neamului, motive naționale, ce se vor desvîlbi publicului pe curând și-l vor uimi prin arta și îneditul lor.

Ghila își strânge în tăcere gândurile pe mătase cum o abina harnică își așază poleul în fișuri minunate. Și are un gând îndrăzneț. Vrea să lupte, cu orice sacrificiu pentru introducerea acestor arte în școlile statului. Iar dacă nu va izbuti, cu părere de rău, a spus că-și va îndrepta pașul spre alte țări. Nu de mult și s'au făcut oferte de către cei de la Budapesta, ca să treacă acolo dar a refuzat cu toate suferințele îndurate până acum dela ai lui.

La rămas amândoi la datorie, de a arăta și altora ceiașcă poate face un suflet românesc.

ALEXANDRU REDEA

Rostul scriitorului tînăr

Una din problemele, care enarhizează și împiedică bunul mers al vieții spirituale a omului, este aceea a scriitorului tînăr. Prin această problemă, înțelegem nu numai o organizare și normalizare a vieții acestuia, ci și nesoluționata succesiune a celor bătrâni.

Asupra dramei actuale a scriitorului tînăr și asupra rosturilor lui în cultura românească, s'a discutat suficient, sub aspectul eternelor controverse a generațiilor. Păcat însă, că într-o discuție care trebuia să fie academică, cu argumente științifice și cu o soluționare a problemei, s'a degajat în viața speculații dialectice, fără nici o concluzie precisă.

Toți „sefi” generației tînere au uitat că rostul unei generații se fixează în raport cu nevoile sociale, imediate, ale națiunii, încreșnându-se pentru asta o educare a forțelor tinere creatoare. Și apoi o generație nu se judecă prin vîrstă ci prin susținerea încredințată a primatului valorilor spirituale, pe care le afirmă.

Din toată discuția de până acum, cea mai bună concluzie credem că este următoarea: misiunea tînerei generații românești își naște înțeleșurile din chemarea vremii și nevoile sociale, în care se sbate. Această misiune, cuprinde trei culmi, către care trebuie să conveargă acțiunea generației. 1. să asigure unitatea sufletească a Românilor, uniți politic. 2. să exprime în forme universale acest suflet românesc și 3. să înfăptuiască politic și spiritual redutabile viitoarelor defensive istorice ale acestui neam.

Dar, ca să putem satisface practic aceste comandamente spirituale, e necesar să privim adînc în țigama noastră de heralzi luptători. Să ne limpezim mintea și sufletul, însămătorindu-ne toate punctele slabe ale culturii noastre sociale. Un organism nu poate fi valid, dacă ochelul lui le lipsește sănătatea și intercoeziunea.

Tînăra generație românească este aproape inexistentă pe tărîmul cultural-social contemporan, din cauză că indivizii care o compun sînt cule, în mare parte, bolnave, neajunse la o maturitate a evoluției, fără un ax conducător și unificator. Animizat, în sine, scriitorul tînăr — celula care compune organismul colectiv, Generația... este o noțiune foarte relativă, din punctul de vedere moral-intelectual. Curent, este scriitorul oricărui adolescent care și publică nedumăritele interioare, editoarea reviste născute moarte și care, conștient sine qua non, a înjurat bizjărește vreo două-trei căpetenii literare. Toate astea din cauză că trăim o epocă de acut libertinaj în ale scrisului. Avem atîtia „docti”, că ne-am putea socoti țara cea mai alfabetă. Că ne arătăm, totuși, inculți, prin chiar pana tinerilor scriitori, asta e din cauză că acei cari scriu sînt tocmai nechemmatifi.

Indivizi, cari vād în exprimare, o meserie ca toate celelalte. E o eroare de nealificat. Scriitorul nu este meserie și nici o exploatare a sufletului omensc pentru căi mai mulți arginți. Scriitorul este o dramă sufletească și o eliberare. Iar scriitorul tînăr: o conștiință, bine echilibrată sub raportul etic și intelectual, care se mișcă liber în granițele universale ale culturii, are un ideal căruia se subordonează și pentru care își dă mîna cu alții, ca să salohorească pe marea șantier social-cultural al țării.

În felul acesta, scriitorul tînăr își păstrează, continuu, contactul cu misiunea sa istorică și culturală. Viața îi cedează nu prin matrapazălele diverșelor afaceri, ci sub apăsarea de bronz a efortului său spiritual.

Numai așa tînerul unei țări poate deveni generație în analele unei culturi.

Desigur că, generația care a făcut Unirea își are o vină evidentă, prin parada desamăntului public a primilor ani de după război. În epoca actua de accelerat parvenire și a făcut apariția mesianismului denunțat al străzii. Și a fost ușor ca în turmentarea firească, șantajului să se consacre adevărul — demagogia, mesianism iar lipsa de bunevoință, sinceritate. Aceste false valori s'au restrănit și în cultură. Scriitorii bătrâni și-au uitat din scris o condiție de trai, au trisat cu înțeleșurile și principiele, au neglijat realitățile sociale înconjurătoare și au reușit, comod, la artificii unei vieți duble.

Toate aceste flori, ale viciului generației bătrâne, cresc din belșug în sufletul și fața scriitorilor tîneri.

Tînerul intelectual nu poate fi negativist, pentru că rostul unei generații nu e de-a debărca șgomotos, pe cealaltă, — discontînând curba evoluției. Generațiile sînt ca și edificiile. Se susțin, se armonizează și în unison dar fața unei puteri.

Rostul scriitorului tînăr sînt în acela de-a fi îndreptar nou și laborator suprem al tuturor relațiilor care ne sovăie viața publică de azi. În sufletul și în mintea scriitorului tînăr trebuie să fie un imperativ unei munci continue și fără răspătă pe ogrorul culturii și pe eșea unui sacrificiu social, sincer aplicat în faptele sale. O generație, care pedepsește pe alți, prin constructivismul ei monumental, este înmîit mai utilă decât o alta, care se limitează numai la realizării de răspătă.

În lături deci cu vîntea dublă a scriitorilor înaintași. În lături cu paginina din bibliotecile și analele culturii noastre. Să ne afundăm, sincer, ca niște muncitori anonimi și să fructificăm frumuseșile sufletului românesc, evadîndu-l în sfera superioară a universalului. Pentru asta se cere o revenire la matcă a scriitorilor tîneri. O ancorare pe meleaguri românești,

alături de suferința și poesia populară.

Acum câteva săptămâni a apărut un manifest de sindicalișari, în vederea unor revendicări de funcții, a tinerilor scriitori. Manifestul a fost semnat de câteva nume, care încă nu spun nimic în viața noastră spirituală. Gestul în sine e semnificativ și îngrijorător: Tînerul unei țări chemându-se la un front de cucerire a unui post, cu prețul abdicării dela lupta spirituală.

E o fericire, că ael ael a rămas fără ecou și s'a ratat.

E adevărat, că trăim vremuri de aspră lipsă materială. Mai mult, de asasinare, prin inaniție, a celor buni. Totuși revolva noastră socială nu trebuie să pornească numai pentru ne e foamă. Mai multă demnitate în meseria noastră de cărturari fișeri, erod și n'ar strîie. Dîm-Dotrivă ar fi o educație, îndreptă masele, care s'urără, resemnându-se într-o muncă până la sleire. Să murim, mai bine, de foamă, ca niște câini, decât să răsturnăm așezările sociale pentru o biată coajă de pînă mai albă sau mai sigură.

Cultura românească, țara asta toată, sîntă și și cere o generație tînără, abdicată dela robia trupului. O cruciadă de iluminaiți, în ale căror suflete, rețele sociale să apese dur și să scînteieze fapte și evoluții. Numai murind de foamă, în ireducibilitatea luptei noastre pentru mai multă lumină, adevăr și dragoste, vom putea asigura confortul celor de după noi.

Camarazii mei tîneri trebuie înțeleagă că nu mai avem timpul să fim scriitori cu decorații și societăți. Ci o legiune de revoltați, de chinuți, de monumentali prin faptele și jertfa noastră. Din această cauză, cred că în locul manifestelor de imbușare cu grăunțele otrăvite ale unui regim, pe care-l detestăm — e mai propriu un apel la solidaritate și unificare sufletească a tineretului intelectual românesc. Dacă noi, cei cari scriem, am deveni solidari în acțiunea noastră, ne-am uni și am porni cu forțe sporite, a sanarea integrală a poporului, marea transformare săr pro. duce imediat. Omul comun ar sesiza forța noastră de așeei, de iluminaiți și ne-ar urma din teamă, din respect și la sfârșit din convingere.

Ca încheiere, reDefăm un apel pe care l-am mai făcut în coloanele acestei gazete: De pe crenelurile acestei forțăre a scrierilor române, înălțăm steagul alb al păcii și al îndemnaului la munca solidară. Neamul acesta are nevoie de o generație tînără, care să-i desăvîșească unitatea sufletească, să-i găsească forma exprimării în universalitate și să-i salohorească granțele viitoarelor defensive istorice.

Acesta ni-l idealul. Și pentru înfăptuirea lui, apărăm și che măm românismul în jur-ne.

ALEXANDRU TALEX

In memoriam Panait Istrati

Cînd depărtările te-ade menceau
Cu'nflorată glasuri de ispite,
Zadarne inspire tine se n'îndeau
Bătrâne brațe istovite.

Cînd zările îți trîmblau
Înaltul vîs de înfrînt e,
Durerile bătranei nu'nctau
Și morții-abă de mai pu ne împotrivire.

Dar într-o zi, dureri și plîns
N'au mai avut deloc cu vînt.
Atunce tu din Univers te-ai strîns
Și te-ai făcut la fel ca ea, pămînt!

Trudite mîini de odin'oa ră
Sunt astăzi sfințe osem înte.
De-abia acum te împres oară
Așa cum o doreș 'nain te...

Si tu la fel. Îndușosat
Plecîndu-ți capul tîu de humă,
Vel spune poate 'nlăcri mat:
„Măi iartă mamă... mamă bună!”

CONSTANTIN BARCAROIU

Marginale

PERIFERIE, de Constantin Barcaroiu, cartea care va revoluționa romanul românesc contemporan, a apărut astăzi în numărul festiv al Coleției celor cîncsprezece lei. Și se găsește de vânzare la toate librăriile și chioșcurile de ziare.

Indemnăm cititorii la lectura acestei cărți, care prinde sufletul omensc în caracteristica lui de tragie etern și năzuire deasupra realităților. PERIFERIE este un apocalips al umanității.

GAZETA ILLUSTRATA este un magazin de cultură ardeleană, condus cu precipe de d. Petru Bortescu. În ultimul număr, d. Augustin Tătaru scrie cu vînt de rară simțire o ocazia morții lui Panait Istrati.

SCANTEIA este singurul ziar bun al provinciei. Are și o pagină literară, surprinzătoare și variată. D. Nae Hagieșcu se plasează în rîndul întâi al celor ce se ostense în ale scrisului și tipăritului.

TRANSNISTRIA tribuna românilor de peste Nistru și Bug, redactată cu mari sacrificii și ohibuzință de d. Ion Zafaru, a apărut pe vacanță cu materială lămuritor asupra situației românilor rămași în Rusia. Pentru luptătorul român Toader Mălai, mort în Rusia în 1919, în slujba slovei românești, vîrsăm și noi așeeș lacrimi frătești și de cinstire.

Semnalăm ca articole pe care oricine trebuie să le citească: Răspîndirea românismului în Rîșarit, Insemnări despre proletarizarea țărănilor și industrializarea agriculturii în U. R. S. S. și Republica Moldova. Articole documentate, care ne arată în culori reale pericolul

„prieteniei” noastre cu Rușii. PARLAMENTUL ROMÂNESC este singura revistă obiectivă, de comentarii, a l'mni politice. Osteneala d-lui N. Rusu-Ardeleanu este fructuoasă și prin propunerea ce-o face peș te hotare, revista apărînd și în limba franceză.

DRUM este oficioul spiritual politic al unui grup de tineri din Roșiorii de Vede. Seris cu suficientă și vigoare, promite să fie una din cele mai bune gazete ale provinciei. Prin colaboratorii se înnumără și d. Petre Bellu, care-și însemneză câteva amintiri din copilărie.

La București apare o revistă preacopilbroasă, ca să-i reținem alteeva decât numele. Se numește SUPLET ROMÂNESC.

A apărut ROMÂNIAN ECONOMICIST, revistă de comerț și economie redactată în limba engleză de dd. John Western și M. Bărbulescu. Semnează teme de specialitate și beletristică, dd. Z. A. Clouchie, Cezar Petrescu ș. a.

SATUL este cea mai utilă revistă de cultură pentru popor. Apare lunar, gospodărită voinicește de d. Andrei Udrea, cu ajutorul scriitorilor și publicisitorilor: I. A. Bassarabescu, Vissurion, Zaharia Burlan, etc.

PRAHOVA a apărut pe l'nie, închinată cărții. Numărul îi semnează: Adrian Maniu, Radu Cosmin, Ionel Tudose, E. A. Zaharia, Al. Beck, arh. Toma Socolescu și alții.

PAMFLET politic-social-literar, dir. Cosma Damian — o publicație din ce în ce mai bună și mai intransigentă. Reținem editorialele d-lui Damian care pune la punct conduita gazetelor d-sale.

CRONICA LITERARA

IULIAN VESPER: Constelații, poem.
BARBU DELESCU: Poartă-și crucea!

Dacă poezia ar însemna înălțarea dintre voință și laboresc, atunci s'ar exclude, din cauza naturii componentelor, dela nevoia de imaginație, înscrisă adînc în sufletul nostru.

S'a zis că arta traduce exprimarea adevărului prin imagini. Gellert (citată de Paul Zarifopol în „Artă literară și simplă literatură”), înțelept și fără pretenție simplifică o bună parte din discuția asupra rostului suprem al poeziei, atunci când zice „că scopul(?) și interesul(?) (poezia) este să arate celor care n'au minte desulă adevărul prin imagini (— dem der nicht viel verstand besitzt die Wahrheit durch ein Bild zu sagen...)”.

Celace îl pregătește pe Zarifopol să concludă, în acelaș loc, că „literatură urmează să fie bunul simț gătit ca de Duminică...”.

Regretatul nostru om de literă nu avea, cred, pentru toate cazurile drepte. Gellert, dese-menea, greșea, din mai multe puncte de privire.

Este interesant de urmărit cum Paul Zarifopol, cu onestitatea pe care i-o cunoaștem, recunoaște cinstit „entuziasmul publicului literar pentru lecțiile și cărțile lui Bergson”; cum totuși, pe de altă parte, trece peste existența real-

mente impresionantă a acestui curent, oarecum aristocratic, pentru a decide că „literatură este o artă de interes(?) foarte general”, care, astfel orientată, „trebuie să ține seamă de capacitatea intelectuală ale multor oameni”, dat fiind că de cele mai multe ori oamenii „n'au timp, nici toldeauna gust, câteodată chiar nici o putere de a gândi intens...”.

Bergson este un exemplu. Unul singur. A cărui atractivitate și aderență cu literatura îi apar sensibile valorosului nostru estet, decedat.

Efortul gândului bergsonian devine nevoie în receptivitatea aleasă, a unei părți din publicul literar.

Ce se întâmplă însă cu definiția, decretată în rem de către Paul Zarifopol, pentru arta literară, și care îi hotărăște rostul prin dioptria coeficientului de vulgarizare difuzat, în masă, de către creatori?

Din moment ce este atenuată de un caz sau de un altul? (Vorbeam de Bergson, care nici chiar „în literatură” nu-i la îndemîna).

S'ar putea invoca aici disjungera eventuală dintre literatură

și filosofie. Fără prea mare folos însă, din moment ce imixțiunea până la compenetrare dintre una și cealaltă este înțeleasă ca fapt inseparabil împlinit, și care, până la urmă, nici nu vād cum s'ar putea opera, deoarece conceptual aparține deopotrivă și fără posibilitate de grănițuire, literaturii ori filosofiei.

Zarifopol nu răspunde dilemei. Involtar o propune, și se slujește apoi de ea ca de un postulat. Dealfel observăm mai sus, Gellert nu este mai fericit în afirmăniuni. Vreau să spun, nu devine valabil prin enunțul său pentru întregul regn literar.

Lăsînd deoparte faptul că este imposibil să mai discutăm astăzi despre „scopul și interesul poeziei”, dar mi se parte și greșit și insuficient a te multumi cu corelația singură dintre adevăr și imagini, atunci când statornicești geneza poeziei. Intervine, în tot cazul, în creație, o parte proprie a poetului, care nu este nici adevărul inițial (de recunoscut în conținutul ulterior) — nici imaginea (materialul asupra căruia mulează toți artiștii), autonomă, până în cele din urmă, față de individualitatea poetului.

Su un uităm însă că Gellert era un postivist la care simplitatea devenise virtute principală.

Care nevoie, se opune și este cu totul alt lucru decât machinațiunea versificatoare la care ne obligă a fi asistenți, majoritatea poetilor de azi. [Încă, ceiașcă vom spune despre poetul recenzat aici, li se aplică tuturor].

„CONSTELATIILE”-le d-lui Iulian Vesper mi-au rîsvrîit, înecodată, mintea. În inimă, s'a sbatut acelaș refuz, încercat, de atâtea ori, volens-nolens în in-delețnicirea noastră de modest cronicar literar.

D-l Vesper, nu este singurul care crede suficiente pentru poezie, măsura abstruză a epitelului, ori incuvîințarea, căt mai apostolică, — prin necunoscutul sentimentelor, — a comparației.

Poate dîntro o lipsă de emoție, poate dîntro sărăcie de ficțiune, în orice caz, fapt este că în pla-cheta d-lui Iulian Vesper, aproape în fiecare poem, revine supărat, aceeași asociere a fracțiilor organice la scheletul intern al „ideei”.

Oricît ai vrea să faci concesie gândului că poetul nostru și-a fixat, în viziunea „Constelațiilor” sale, puncte de reper. fireșc sprîjinite, ori căzute perpendicular pe corospondentul, ales drept termen de comparație, din trupul omului, — nu cred totuși că există un singur cititor, care să „reziste”, parcurgînd versuri ca de pilă:

„În stea intrîngeri, liniștea n' a sold în furnuriul mîinii drepte...”

Zorile arcuesc”... etc.
Mai jos:

„Cu glezna înegurată, prinsîn n' Nopile te-or aștepta Iar în tîmple un clavacin Sună ap amănt, puțîn(?)...”

În același poem:

„Deschizi un braț și lai seninul” etc.

(Verdict planetar)

În „Artemis”:

„Stîrnie o stea în nedumerirea mîinilor...”

Două rînduri mai la vale:

„Zările își mîngăie coapsele...”

„Stelele își tîngăiau umeri...”

În „Ad uxorem”:

„Arzi în dimineața brațelor(?)... fie închinate...”

Ca și în „Spiritualism”:

„Azi nu-mi mai mîngăie vremea Mănile tale, subfiri...”

Aceiași consecvență nefastă:

„Söldu n' cântec și prășele Ochi scîlpit în neguri...”

sau:

„Iar din zare umeri cresc” (Mesagerii de bronz?)

Obsesia, dealfel, e cronică: „Brațul vechiu, argintiu...” („Veghe”)

Ori: „Mănile cad, ochii tîși cad...” („După amiază universală”) „Cu brațele birîntelor aspre” („Peom p. înoptările pămîntului”) Ca să nu mai spunem că la d-l Vesper stelele sînt „înegurate” („Ad uxorem), iar viscolul... „calm” („Preliminari în lumea terestră”).

Mie unul, îmi e deajuns.

Mă gîndesc, fără să le pot stabi măsura, la cantitatea efortului și la greul chinului pe care, de departe și de nimeni silifi, și le propun, nepătrunși noștri poeți...

DIN ROMANUL D-LUI BARBU DELESCU s'ar putea reconstitui cel puțin patru filme de cinematograf.

De sus până jos, aventură. Într'un fel, aș apropria scrierul d-lui Delescu de romanele lui Jules Verne. Și satisfacut de a fi găsit un povestitor care să epurizeze atîta întîmplare într'un singur volum — l-aș recomanda adolescenților cari nu s'au înfruptat încă din revolva lui Baudelaire ori din durerea lui Eminescu.

(Între partea doua din „Poartă-și crucea” și Mihail Strogoff” de Jules Verne există mai mult decât o similitudine).

Din nefericire, autorul nu se precizează pe sine cătuș de puțîn, în acest roman (mi se pare: de debut) — deși povestirea poartă la persoana întâia. Pe măsura în care evenimentul exterior va fi substituit prin acela veritabil, lăuntric, d-l Barbu Delescu s'ar putea, transforma în scriitor.

MIRCEA MATEESCU

SAPTAMANA POLITICA

Castelanul Dorel

Deși cunoșteam multe din activitatea și cariera castelanului Dorel Dumitrescu...

Gasturile rafinate a perversului Dorel Dumitrescu...

Un interesant interview al d-lui N. Titulescu

Următorul interview acordat de Dl. Nicolae Titulescu celebrului ziarist american JAMES A. MILLS...

BUCUREȘTI Iunie 1935. — Nicolae Titulescu, excepționalul Ministru de Externe al României...

DR. N. TITULESCU

Banca Națională și Stavisky

Fapte de o gravitate covârșitoare anasă urât și rusinos asupra noastră. Peste tot parăie și se destramă ștrandamauă zisă Stat. Angajamentele externe...

Generalul Dumitrescu liberat!

Cată vâlvă. Ce acuzații grave. Ce scandal și ce proces cu desfășurări teatrale, condamnat grave ca la urmă oamenii bătătorii buclucase...

neîmputinate. Justiția nu greșește nicodată.

Declarațiile lui Seletzky la judecătorul de instrucție

În ultima vreme guvernul pentru a îndepărta atenția opiniei publice dela afacerea deviată...

CRUCIADA va publica în numărul viitor MOARTEA NOSTRĂ LAICA articol INEDIT de PANAIT ISTRATI

Mai puteți răbda lașilor?

Dar dacă indolența va stăpâni înaintea masa acestui popor, atunci când va mai țipa de revoltă, vom fi primii care-l vom plesni peste față și vom ajuta oricărui demon depe lume să-l suprime...

Lui Corneliu Z. Codreanu

Când mi-aduc aminte de idolul, căruia mă închinam și-i slujeam eri, trebuie să se știe că...

Somez pe calomniatori

Codreniștii spumegând de furie, că li se dau pe față crimele, imoralitatea și farsa pe care o joacă în fața țării, publică prin diferite publicații minusculele dărate calomni și DECLARAȚIILE MELE NEADEVARATE...

